



EUROPSKA UNIJA – Program IPA 2008 za Hrvatsku  
ODGOVORI NA ČESTA PITANJA VOZAČA I PRIJEVOZNIKA

U okviru IPA 2008 Twinning projekta Europske Unije „Daljnje usklađivanje zakonodavstva s područja sigurnosti cestovnog prometa, jačanje i razvoj administrativnih kapaciteta ministarstava na području cestovnog prometa“ stručnjaci Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture zajedno su s njemačkim stručnjacima izradili katalog pitanja i odgovora. Katalog će se redovito ažurirati.

*Sastavljači: Vjekoslav Bolanča, Ivan Frančić, Saša Vlakić, Thomas Fischer, Dennis Bölk, Immanuel Noske, Thomas Kühl*

**I. UREDBE I DIREKTIVE**

**II. VREMENA VOŽNJE, PREKIDI VOŽNJE I RAZDOBLJA ODMORA**

**III. ANALOGNI TAHOGRAFI**

**IV. DIGITALNI TAHOGRAFI**

**V. KARTICE VOZAČA**

**VI. KARTICE PRIJEVOZNIKA**

**VII. KARTICE RADIONICE**



## I. UREDBE I DIREKTIVE

### 1. *Koji se propisi Europske unije odnose na mobilne radnike?*

- Uredba (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju određenih socijalnih zakonskih propisa u vezi s cestovnim prometom koja uređuje posebice dopuštena vremena rada i razdoblja odmora.
- Uredba (EEZ) br. 3821/85 Vijeća o uređajima za bilježenje, odnosno tahografima, u cestovnom prometu koja posebice uređuje obvezu na ugradnju i korištenje tahografa.

### 2. *Na koja se vozila odnose propisi koji se primjenjuju na mobilne radnike?*

- Propisi koji se sukladno Uredbi (EZ) br. 561/2006 i Uredbi (EEZ) br. 3821/85 primjenjuju na mobilne radnike odnose se načelno na sav prijevoz s vozilima koja služe prijevozu tereta, a kojima se upravlja na javnim cestama i čija je dopuštena najveća masa uključujući priključna vozila (prikolice) ili polupriključna vozila (poluprikolice) veća od 3,5 t.
- Osim toga, propisi se odnose i na prijevoznike i vozače vozila koja služe prijevozu osoba i koja su po svojoj konstrukciji i opremi prikladna te namijenjena prijevozu više od 9 osoba uključujući vozača. Pritom nije bitno je li vozilo natovareno ili nije, odnosno nalaze li se u njemu putnici ili ne.



## II. VREMENA VOŽNJE, PREKIDI VOŽNJE I RAZDOBLJA ODMORA

### 1. Koja se vremena rada i odmora moraju poštovati?

U sljedećem pregledu možete vidjeti što se točno promijenilo u odnosu na do sada važeće odredbe:

	<b>Odredbe Uredbe (EZ) br. 561/2006</b>
<b>Prekid vožnje</b>	<p>A. najmanje 45 minuta nakon razdoblja vožnje od 4,5 sata</p> <p>B. dopuštena je podjela na prvi prekid vožnje od najmanje 15 minuta, nakon kojeg slijedi drugi prekid od najmanje 30 minuta</p>
<b>Dnevno vrijeme vožnje</b>	<p>A. najviše 9 sati</p> <p>B. dopušteno je povećanje na 10 sati dva puta tjedno</p>
<b>Tjedno vrijeme vožnje</b>	<p>A. najviše 56 sati tjedno</p> <p>B. najviše 90 sati (u 2 uzastopna tjedna)</p>
<b>Dnevni odmor</b>	<p>A. najmanje 11 sati</p> <p>B. moguća je podjela u 2 dijela. U tom je slučaju potrebno pridržavati se odredbe kojom se propisuje odmor u trajanju od najmanje 12 sati. Prvo je potrebno uzeti 3, a potom 9 sati odmora.</p> <p>C. Skraćeni dnevni odmor dopušten je 3 puta između 2 tjedna odmora. Nije propisana nadoknada</p> <p>D. kada je riječ o vožnji u kojoj sudjeluje višečlana posada, najmanje 9 sati unutar razdoblja od 30 sati</p>
<b>Tjedni odmor</b>	<p>A. najmanje 45 sati uključujući dnevni odmor</p> <p>B. moguće je skraćivanje na 24 sata, ali unutar 2 tjedna mora se udovoljiti najmanje sljedećem:  a) 2 odmora od 45 sati ili  b) 1 odmor od 45 sati uz dodatno 1 odmor od najmanje 24 sata (potrebna je nadoknada unutar 3 tjedna)</p> <p>C. tjedni odmor mora se uzeti nakon šest 24-satna razdoblja (više nema iznimke!)</p>



## Primjena AETR-a:

Upućuje se na to kako se u određenim slučajevima umjesto odredaba Uredbe (EZ) br. 561/2006 koja se primjenjuje na mobilne radnike i nadalje primjenjuju propisi AETR- a (Europskog sporazuma o radu posade na vozilima koja obavljaju međunarodni cestovni prijevoz). To vrijedi za cijelu dionicu vožnje kod vožnji čiji su dijelovi dionica izvan Europske unije, Europskog gospodarskog prostora ili Švicarske ako je vozilo registrirano u Europskoj uniji, Europskom gospodarskom prostoru ili nekoj državi potpisnici AETR sporazuma. Ako je vozilo registrirano izvan tih država, propisi AETR sporazuma vrijede samo za one dijelove dionica koje se nalaze unutar Europske unije, Europskog gospodarskog prostora ili neke države potpisnice AETR sporazuma. Propisi AETR sporazuma gotovo su u cijelosti sukladni s odredbama Uredbe (EZ) br. 561/2006 koja se odnosi na mobilne radnike.

## **2. Što se razumijeva pod pojmovima "vrijeme vožnje", "prekid vožnje" i "vrijeme odmora"?**

Vremenom vožnje smatra se vrijeme koje je uistinu provedeno u obavljanju vozačke aktivnosti. U vrijeme vožnje ubraja se i privremeno stajanje vozila, ako se to prema uobičajenom shvaćanju ubraja u vožnju. Tako se u vrijeme vožnje ubraja i prometom prouzročeno stajanje na semaforima, željezničkim rampama (brkljama), križanjima, u zastojima ili na granici. Za razliku od toga, stanke u vožnji, čak i one kraće od 15 minuta, ne ubrajaju se u vrijeme vožnje ako je do njih došlo iz nekih drugih razloga od prethodno navedenih te vozač pritom može napustiti svoje mjesto za volanom.

Prekidi vožnje moraju uslijediti unutar vremena vožnje od 4,5 sata ili neposredno nakon toga. Vozač ih smije koristiti isključivo u svrhu odmora. Drugi poslovi (primjerice utovar ili istovar, servisiranje ili popravak vozila) tijekom prekida vožnje nisu dopušteni. Što se točno razumijeva pod "ostalim poslovima", proizlazi iz članka 4. stavka e) Uredbe (EZ) br. 561/2006.

Razdoblja provedena na suvozačkom mjestu ili razdoblja tijekom kojih se vozilo nalazi na trajektu, odnosno na vlaku, smatraju se prekidom vožnje. Jednako vrijedi za razdoblja čekanja (npr. čekanje na utovar ili istovar), ako je njihovo predviđeno trajanje unaprijed poznato.

Nakon svakog prekida vožnje od ukupno 45 minuta (odjednom ili u dijelovima od prvo 15, a potom 30 minuta) počinje novo razdoblje vremena vožnje od 4,5 sata koje je relevantno za prekid vožnje. To znači da i primjerice nakon samo 2-satnog vremena vožnje nakon kojeg uslijedi 45-minutni prekid započinje novo razdoblje vremena vožnje u trajanju od 4,5 sata. Međutim, prekidi vožnje ne smiju se pribrajati redovitom dnevnom odmoru.

Vrijeme odmora predviđeno je u obliku dnevnog odmora i tjednog odmora. Redoviti dnevni odmor traje 11 sati. Taj je odmor dopušteno podijeliti na način da se prvo koristi blok od 3 sata i potom blok od 9 sati odmora. U slučaju podjele vremena odmora, dnevno vrijeme odmora se povećava na 12 sati. Tri puta između dva tjedna odmora dopušteno je skraćivanje dnevnog odmora na 9 sati.

Unutar svakog razdoblja od 24 sata vozač mora imati dnevni odmor. Pritom razdoblje od 24 sata ne mora biti identično s kalendarskim danom. Počinje li vozač vožnju u nedjelju u 22.00 sata, on mora najkasnije u ponedjeljak u 22.00 sata započeti svoj dnevni odmor.



Redoviti tjedni odmor iznosi 45 sati. Kada je riječ o dva uzastopna tjedna vrijedi da je u jednom tjednu dopušten redoviti tjedni odmor od 45 sati i u drugom tjednu skraćeni tjedni odmor u trajanju od 24 sata. U tom je slučaju potrebna nadoknada do isteka trećeg tjedna.

Tijekom vremena odmora vozač mora moći slobodno raspolagati svojim vremenom. Vrijeme rada ili razdoblje raspoloživosti kao i vrijeme provedeno u kabini u vozilu koje se nalazi u pokretu nije vrijeme odmora. Međutim, dnevni se odmor može provesti u vozilu ako je vozilo opremljeno ležajem i nije u pokretu.

Iznimka vrijedi za vozača vozila koje se prevozi u kombiniranom prijevozu s trajektom ili vlakom. Njegov se dnevni odmor smije (u skladu s člankom 9. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 561/2006) prekinuti dva puta ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- mora biti riječ o redovitom dnevnom odmoru,
- prekidi ne smiju trajati ukupno više od sat vremena,
- vozač mora imati na raspolaganju kabinu za spavanje ili ležaj.

### **3. Kada je potrebno predložiti potvrdu o aktivnostima vozača?**

Potvrda prijevoznika o aktivnostima vozača potrebna je ako vozač za jedan od 28 kalendarskih dana koji prethodi danu na koji se obavlja kontrola ne može predložiti propisane dokaze o aktivnostima vozača (tahografske listiće, upise na kartici vozača odnosno ispise iz digitalnog tahografa ili zapise) jer je:

- a. upravljao vozilom koje nije opremljeno tahografom,
- b. bio na bolovanju
- c. koristio godišnji odmor ili
- d. vozilom nije upravljao iz drugih razloga.

Dodatne napomene:

Prijevoznik je dužan vozačima izdati potvrdu o aktivnostima vozača prije početka vožnje. Rukom pisana potvrda nije dopuštena. Iz potvrde mora biti razvidno koji se od prethodna četiri navedena razloga odnosi na vozača. Potvrdu potpisuju

- a. prijevoznik ili druga osoba koju je on opunomoćio (ta osoba ne smije biti dotični vozač) i
- b. vozač.

Ako se potvrda ne može izdati jer su se dani na koje vozač nije upravljao vozilom dogodili za vrijeme njegova puta, prijevoznik je dužan potvrdu o aktivnostima vozača na zahtjev službenog tijela naknadno izdati i predložiti.

Jedinstveni EU-obrazac u svrhu dokaza vremena u kojem vozač nije upravljao vozilom:






Europska komisija objavila je obrazac koji trebaju koristiti mobilni radnici i vozači u svrhu dokaza za dane tijekom kojih nisu upravljali vozilom (Službeni list L 330 od 16.12.2009., str. 80.). Obrazac je kao dokaz prihvaćen u svim državama članicama Europske unije.

### **4. Koja su pravila kod prijevoza trajektom ili vlakom?**

U slučaju korištenja vlaka ili trajekta dopušteno je redoviti dnevni odmor (11 sati ili 3 + 9 sati) do 2 puta prekinuti s drugim aktivnostima zbog ukrcaja na trajekt ili na vlak, odnosno iskrcaja s trajekta ili vlaka. Primjena ovog pravila nije moguća u slučaju uzimanja skraćenog dnevnog odmora ili skraćenog razdoblja tjednog odmora. Tijekom tih redovitih dnevnih odmora vozač na raspolaganju mora imati kabinu za spavanje ili ležaj.

Sveukupno trajanje tih prekida dopušteno je u trajanju od najviše 60 minuta. Nastala



vremena vožnje ne ubrajaju se u dnevno vrijeme vožnje, ali se svakako evidentiraju u tjedno vrijeme vožnje. U slučaju korištenja digitalnog tahografa, pri dolasku na terminal preklopnik se može staviti u položaj vremenske grupe odnosno simbola,  „vrijeme odmora“ te potom u izborniku pod simbolom  „unos za vozilo“ odabrati simbol  „prijevoz trajektom, vlakom“. Prevozi li se vozilo trajektom ili vlakom, tahograf nakon toga automatski ponovno preklapa na simbol  „odmor“. Ako je za očekivati da će se trajekt ili vlak napustiti prije završetka potpunog redovitog dnevnog odmora, onda se na trajektu ili na vlaku može ponovno unijeti simbol  „prijevoz trajektom, vlakom“ kako je opisano.

**5. Što moram učiniti ako stojim u zastoju i moje je vrijeme vožnje iscrpljeno ili ako nisam našao parkirno mjesto?**




Ako time nije ugrožena sigurnost u cestovnom prometu, vozač u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 561/2006 može odstupiti od propisa o vremenima rada i odmora kako bi stigao na prikladno mjesto za zaustavljanje ako je to potrebno da bi osigurao sigurnost osoba, vozila ili njegova tereta. Vozač vrstu i razlog tog odstupanja najkasnije pri dolasku na prikladno mjesto za zaustavljanje mora ručno zabilježiti na tahografskom listiću ili ispisu iz tahografa ili u obrascu evidencije radnog vremena. Vozač je dužan ispis nositi sa sobom 28 dana i predočiti ga u slučaju kontrole. Nakon toga ispis mora čuvati prijevoznik godinu dana. Gore navedena odstupanja dopuštena su samo u nepredviđenim slučajevima koji ne smiju biti unaprijed poznati.

**6. Što činim ako tijekom prekida vožnje ili vremena odmora moram premjestiti vozilo?**


EU-preporuka br. 3 s tim u vezi predviđa da u neočekivanim situacijama ili slučajevima nužde vozač iznimno i unutar svog vremena odmora smije pomaknuti vozilo. Dokumentiranje takvog nekog događaja odvija se točno onako kako je opisano pod br. 4.

**7. Da li je putovanje na posao također radno vrijeme?**

Ako vozač preuzima vozilo u sjedištu tvrtke prijevoznika ili u mjestu svog prebivališta, vožnja do tog mjesta nije vrijeme rada te se pri naknadnom unosu može zabilježiti kao vrijeme odmora. Preuzima li vozač vozilo izvan navedenih mjesta, vremena dolaska do tog mjesta evidentiraju se na sljedeći način:

- vozač do mjesta preuzimanja vozi s osobnim vozilom =  ostali poslovi,
- vozač se na mjesto preuzimanja vozila dovozi s osobnim vozilom =  razdoblje raspoloživosti,
- vozač na mjesto preuzimanja dolazi s vlakom ili trajektom te mu na raspolaganju stoji kabina ili ležaj =  prekid vožnje i vrijeme odmora.

**8. Koje vremenske skupine (simbole) moram uključiti tijekom obavljanja carinskih formalnosti?**

Tijekom obavljanja carinskih formalnosti riječ je o aktivnosti koja je izravno povezana s prijevozom u gospodarske svrhe i stoga valja preklopiti na simbol  „ostali poslovi“.

**9. Kako se mora dokumentirati kontrola?**

Ako osoba koja obavlja kontrolu tijekom kontrole utvrdi prekršaje, vozaču se izdaje zapisnik- obrazac o (provedenoj) cestovnoj kontroli. Na tom se obrascu potvrđuje činjenica zadržavanja tahografskih listića ili drugih zapisa.



Ne utvrde li se pri kontroli analognog tahografa prekršaji, osoba koja obavlja kontrolu može na izvađenom tahografskom listiću staviti zabilježbu.

Ako se prilikom kontrole digitalnog tahografa obavljene s pomoću kartice nadzornog tijela ne utvrde prekršaji, nisu potrebne nikakve daljnje mjere jer se u radnoj memoriji i na kartici vozača digitalno pohranjuju podaci kartice nadzornog tijela.

Ako se prilikom kontrole digitalnog tahografa koja je obavljena bez upotrebe kartice nadzornog tijela ne utvrde prekršaji, može se napraviti ispis na kojem nadzorno tijelo potvrđuje obavljenju kontrolu u za to predviđenim poljima na kraju ispisa.


**10. Vozim vozilo najveće dopuštene mase od 3,5 t. Ponekad koristim priključno vozilo. Kako mogu dokazati moja vremena vožnje?**

Tako dugo dok upravljate vozilom bez priključnog vozila, u Hrvatskoj Vam nije potreban nikakav dokaz. Čim upravljate vozilom koje ima i priključno vozilo, vremena vožnje i odmora morate bilježiti s pomoću tahografa. Vozite li priključno vozilo, obavezni ste imati dokaz za 28 dana koji prethode danu na koji se obavlja kontrola. Za dane tijekom kojih ste vozili s priključnim vozilom, dužni ste sa sobom nositi tahografske listiće, odnosno svoju karticu vozača. Za sve druge dane prijevoznik Vam mora izdati potvrdu o aktivnostima vozača.

**11. Pod kojim se uvjetima u slučaju dvočlane posade može koristiti odredba za višečlanu posadu?**

„Višečlana posada“ jest slučaj kada su tijekom vremena vožnje između dva uzastopna dnevna odmora ili između jednog dnevnog i jednog tjednog odmora za upravljanje vozilom angažirana najmanje dva vozača. Tijekom prvog sata vožnje višečlane posade nazočnost drugog ili drugih vozača je fakultativna, međutim tijekom preostalog vremena ta je nazočnost obavezna.

**12. Mi vozimo s 2 vozača. Nakon 4 ½ sata mijenjamo mjesta i odmah nastavljamo s vožnjom. Je li to dopušteno?**

Tijekom vremena vožnje do 4 ½ prvog vozača, drugi vozač na mjestu suvozača mora svoj preklopnik za vremenske skupine (simbole) preklopiti na  „razdoblje raspoloživosti“. Razdoblje raspoloživosti se smatra prekidom vožnje. Nakon toga drugi vozač smije voziti do 4 ½ sata.



### III. ANALOGNI TAHOGRAFI

#### **1. Na što treba paziti kod analognih tahografa?**

Sukladno Uredbi (EEZ) br. 3821/85 vozila koja služe prijevozu osoba i tereta načelno moraju biti opremljena s tahografom. Precizni uvjeti i različite iznimke od te obveze uređene su europskim pravom (članak 3. Uredbe (EZ) br. 561/2006).

Analogni tahografi bilježe prijedenu dionicu vozila, brzinu vozila, vrijeme vožnje, ostale poslove i razdoblja raspoloživosti, prekide rada kao i dnevne odmone te otvaranje kućišta u kojem se nalazi tahografski listić.

Digitalni tahograf zamjenjuje analogni tahograf. Nova vozila koja su prvi puta registrirana nakon 1. siječnja 2009. moraju biti opremljena digitalnim tahografom.

#### **2. Koje obveze ima vozač, a koje prijevoznik pri korištenju analognog tahografa?**

##### Obveze vozača:

Vozač mora izraditi dokaze o vremenu rada za dane tijekom kojih uistinu upravlja vozilom. Za svaki od tih dana mora od trenutka u kojem preuzme vozilo koristiti jedan tahografski listić. Tahografski listić načelno je dopušteno izvaditi tek nakon dnevnog vremena rada, osim ako je vađenje dopušteno iz nekog drugog razloga (npr. u slučaju promjene vozača ili kontrole). Tahografski listić je vezan za određenu osobu i vozač ga pri promjeni vozila uzima sa sobom. Vozač mora na tahografski listić unijeti sljedeće podatke:

- na početku korištenja tahografskog listića svoje prezime i ime,
- na početku i na kraju korištenja tahografskog listića vrijeme i mjesto,
- prije prve vožnje zabilježene na listiću registarsku oznaku vozila,
- prije prve i na kraju posljednje vožnje zabilježene na listiću stanje brojača kilometara,
- u slučaju promjene vozila tijekom radnog dana stanje brojača kilometara prethodnog vozila i novog vozila,
- eventualno vrijeme promjene vozila.

Vozač preklopnikom tahografa mora rukovati tako da se vremena vožnje, ostali poslovi, razdoblja raspoloživosti i prekidi vožnje ispod određenog simbola bilježe odvojeno i s mogućnošću razlikovanja. Osim vremena vožnje i vremena odmora koje bilježi tahograf, svi ostali poslovi obavljani izvan vozila moraju se ručno upisati na tahografski listić.

"Ostalim poslovima" smatra se i vrijeme koje vozač treba za dolazak do mjesta preuzimanja vozila koje je opremljeno tahografom, a koje se ne nalazi u mjestu njegova prebivališta ili sjedišta poslodavca. Sa sjedištem poslodavca izjednačava se i ispostava prijevozničke tvrtke. Osim toga, "ostalim poslovima" smatra se vrijeme koje vozač prije preuzimanja vozila opremljenog s digitalnim tahografom potroši na upravljanje vozilima koja ne podliježu toj obvezi, odnosno ne moraju biti opremljena s digitalnim tahografom. Prilikom kontrole vozač mora predložiti dokaze o vremenu rada u koje se ubrajaju tahografski listići, ručni zapisi, kartice vozača kao i ispisi tekućeg dana i prethodnih 28 kalendarskih dana.

##### Obveze prijevoznika:

Prijevoznik mora svoje mobilno poslovanje, odnosno vožnje, tako organizirati i rad vozača tako planirati da vozači mogu poštivati propise koji se primjenjuju na mobilne





radnike (i vozače). Prijevoznik osim toga mora redovito provjeravati i jesu li se zakonske odredbe uistinu poštivale. U slučaju njihova kršenja potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere kako se prekršaji više ne bi ponovili.

Prijevoznik mora mobilnim radnicima (i vozačima) izručiti dovoljan broj odgovarajućih tahografskih listića.

Prijevoznik mora vozaču za slobodne dane izdati i izručiti potvrdu o aktivnostima vozača. Tahografske listiće iz analognih tahografa i ispise iz digitalnih tahografa prijevoznik mora kronološkim redom složene i u čitljivom obliku čuvati najmanje godinu dana.

Vozači mogu od svojih prijevoznika tražiti izručenje preslike podataka preuzetih (download) s kartice vozača kao i ispise istog. U slučaju kontrole u tvrtki prijevoznika, osim tahografskih listića moraju se predložiti ili izručiti i postojeći ispisi i preuzeti podaci.

Obveze koje se odnose kako na vozača tako i na prijevoznika:

Prijevoznik i vozač moraju skrbiti za propisno funkcioniranje i ispravno korištenje tahografa.

### **3. Može li se analogni tahograf dobrovoljno zamijeniti s digitalnim tahografom?**

Može.



## IV. DIGITALNI TAHOGRAFI

### **1. Koja vozila moraju biti opremljena digitalnim tahografom?**

Obveza na opremanje vozila proizlazi iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 3821/85. Tahograf mora biti ugrađen i korišten u vozilima koja u cestovnom prometu služe prijevozu osoba (više od 9 sjedećih mjesta uključujući vozača) ili prijevozu tereta (više od 3,5 t dopuštene najveće mase uključujući priključno vozilo) i registrirana su u jednoj od država članica.

### **2. Kada ne moram koristiti tahograf?**

Tahograf se ne mora koristiti ako se upravlja vozilom koje ne podliježe primjeni (predmetnih) propisa ili se primjenjuje neka od iznimaka od socijalnih propisa.

### **3. Što je digitalni tahograf?**

Zadatak digitalnog tahografa jest bilježenje, pohranjivanje, prikazivanje, ispisivanje i izdavanje podataka vozača koji se odnose na njegove aktivnosti. Digitalni tahograf se sastoji od uređaja (senzora) za bilježenje brzine i prijeđenog puta i jedinice koja se nalazi u vozilu. Uređaj ima četiri načina rada:

- rad
- radionica
- prijevoznik
- kontrola.

### **4. Po čemu prepoznajem funkcionira li digitalni tahograf?**

Sustav provodi samo-testiranje i javlja (na zaslonu) ako otkrije nepravilnost (kvar).

### **5. Što se pohranjuje u digitalnom tahografu?**

- podaci o proizvođaču tahografa i senzora
- identifikacijski broj vozila i registarska oznaka vozila
- sigurnosni elementi
- događaji
- nepravilnosti (kvarovi) na kartici vozača /digitalnom tahografu
- identitet vozača ako je umetnuta kartica vozača
- aktivnosti koje se odnose na vožnju (vremena rada, vožnje i odmora)
- brzina
- stanje kilometara (dionica puta)
- podaci o aktivaciji i podaci o radionici
- podaci o kontrolnim postupcima

### **6. Što se bilježi u radnu memoriju?**

Radna memorija uređaja bilježi sve aktivnosti za najmanje 365 radnih dana. Osim smetnji i događaja, u memoriji uređaja bilježe se i podaci o prijevozniku kao i podaci s umetnutih kartica vozača. Osim toga, pohranjuju se podaci o kalibriranjima i kontrolnim postupcima. Memorija bilježi stvarno vožene brzine za posljednja 24 sata.



**7. Može li se uzeti uvid u podatke?**

Podaci se mogu prikazati na zaslonu digitalnog tahografa, ispisati ili preuzeti. Raspoloživost podataka ovisi o vrsti umetnute kartice tahografa.

**8. Koliko dugo digitalni tahograf pohranjuje podatke?**

Kada je riječ o prosječnom poslovanju, digitalni tahograf pohranjuje podatke za 365 dana.

**9. Što se dogodi ako je radna memorija digitalnog tahografa puna?**

Uređaj nove podatke u memoriju bilježi tako da nove podatke snima preko starih podataka na način da se najstariji dan prvi briše.

**10. Koje sam podatke dužan ručno unijeti u digitalni tahograf?**

Vi unosite oznaku države na početku i na kraju radnog dana, kao i ostale poslove.

**11. Što se događa ako digitalni tahograf više ne funkcionira?**

Potrebno je odmah inicirati popravak.

**12. Kako mogu vidjeti funkcionira li digitalni tahograf?**

Digitalni tahograf na zaslonu pokazuje obavijest o nepravilnosti (kvaru). Ako je uređaj u potpunosti prestao funkcionirati, na zaslonu se ne može vidjeti ništa.




**13. Pokazuje li mi uređaj broj već odvoženih sati?**

Odvoženo razdoblje možete očitati preko zaslona ili kasnije na ispisu. Zvučnim signalom bit ćete upozoreni 15 minuta prije isteka vremena vožnje u trajanju od 4½ sata.

**14. Bilježi li digitalni tahograf brzinu?**


Da. Digitalni tahograf bilježi brzinu za posljednja 24 sata čistog vremena vožnje u koracima od jedne sekunde.

**15. Što znači funkcija OUT, kako ona funkcionira i kada smije biti uključena?**

Out of Scope (eng. za izvan dosega, odnosno obuhvata - OUT) znači da se vozilom upravlja izvan područja primjene Uredbe (EZ) br. 561/2006. Bilježenje vremena vožnje i vremena odmora nije potrebno. To primjerice može biti slučaj kada je riječ o privatnom prijevozu do nosivosti 7,5 t ili u slučaju nekog drugog prijevoza koji podliježe pod neku od iznimaka od socijalnih propisa. Preko izbornika pod  „unos za vozilo“ može se odabrati simbol . Od tog trenutka tahograf aktivnosti više ne pribraja nijednom od vozača i ne pojavljuju se nikakva upozorenja u pogledu vremena vožnje. Ako je pri uključivanju funkcije „OUT“ umetnuta kartica vozača te se ona nakon prestanka prijevoza izvadi ili se tijekom rada (pogona) umetne kartica vozača, tada se tahograf automatski ponovno uključuje u modus normalnog bilježenja aktivnosti. Funkcija se može i manualno isključiti unosom .



**15. Što je to UTC-vrijeme?**

UTC je kratica za Universal Time Coordinated (univerzalno usklađeno vrijeme). Pritom je riječ o vremenskoj zoni na nultom meridijanu u Velikoj Britaniji. Svi digitalni tahografi programiraju se na to vrijeme i ono se ne može promijeniti. Vozač ima samo mogućnost da na zaslonu digitalnog tahografa podesi točno mjesno vrijeme. Ako UTC-vrijeme koje je prikazano u digitalnom tahografu odstupa od stvarnog UTC-vremena, to se može ispraviti odabirom funkcije  „UTC ispravak“ na digitalnom tahografu u koracima od jedne minute jednom tjedno. Ako bi UTC-vrijeme odstupalo za više od 20 minuta, mora se potražiti ovlaštena radionica te se vrijeme mora ponovno podesiti.

**16. Koliko nadomjesnih tahografskih listića / rola papira za digitalne tahografe moram nositi sa sobom?**

Prijevoznik vozačima vozila s analognim tahografima daje dovoljan broj tahografskih listića, pri čemu se mora pobrinuti za osobni karakter (personalizaciju) tahografskih listića, trajanje službe i za mogućnost da se oštećeni ili od strane nadležnih nadzornih tijela zaplijenjeni tahografski listići moraju nadomjestiti. Ako je vozilo opremljeno s digitalnim tahografom, prijevoznik i vozač moraju se pobrinuti za to da se u slučaju kontrole na zahtjev može napraviti propisan ispis uzimajući u obzir trajanje službe.



## V. KARTICE VOZAČA

### **1. Koliko vrsta memorijskih kartica za digitalne tahografe smijem posjedovati?**

Posjedovanje memorijskih kartica vezano je za određene funkcije (vozač, prijevoznik, radionica, nadzorna tijela).

### **2. Trebam li različite kartice vozača za autobuse i teretna vozila?**

Ne.

### **3. Smijem li sa svojim vozilom koje je opremljeno digitalnim tahografom upravljati vozilom i u državi potpisnici AETR-a?**

Da.

### **4. Može li moja kartica vozača biti oduzeta?**

Da, ako se ispostavi da je kartica krivotvorena, da se Vašom karticom koristi drugi vozač, odnosno da se njome koristio ili da se kartica prijevarno ishodila simuliranjem lažnih činjenica i/ili krivotvorenih isprava.

### **5. Što moram učiniti ako kartica vozača ne funkcionira?**

U slučaju oštećenja ili pogrešaka na kartici vozača vratite je tijelu nadležnom za obradu zahtjeva. Nakon toga smijete nastaviti s vožnjom bez kartice vozača najviše 15 kalendarskih dana, odnosno tijekom dužeg razdoblja, ako je to potrebno za povratak vozila u mjesto prijevoznika. Međutim, on mora dokazati da je bilo nemoguće karticu vozača tijekom tog razdoblja predočiti ili koristiti.

### **6. Što moram učiniti ako je moja kartica vozača ukradena?**

Bez kartice vozača vožnju smijete nastaviti do najviše 15 kalendarskih dana, odnosno tijekom dužeg razdoblja ako je to potrebno za povratak vozila u mjesto prijevoznika. Međutim, morate dokazati da tijekom tog razdoblja nije bilo moguće karticu vozača predočiti ili koristiti. U slučaju krađe kartice vozača ispišite na kraju vožnje podatke o vremenskim grupama (simbolima) koje je zabilježio tahograf, navedite na ispisu osobne podatke (ime i broj svoje vozačke dozvole ili ime i broj svoje kartice vozača) i potpišite se. U slučaju krađe kartice vozača, krađu morate prijaviti nadležnoj policijskoj postaji te nadležnom tijelu države članice u kojoj imate svoje uobičajeno boravište u roku od sedam kalendarskih dana postaviti zahtjev za izdavanje zamjenske kartice.

### **7. Što moram učiniti ako izgubim karticu vozača?**

Gubitak kartice vozača mora se prijaviti nadležnom tijelu države članice koja je karticu izdala, a u kojoj imate svoje uobičajeno boravište. Vožnju smijete nastaviti bez kartice vozača tijekom razdoblja od najviše 15 kalendarskih dana, odnosno tijekom dužeg razdoblja ako je to potrebno za povratak vozila u mjesto prijevoznika, ako možete dokazati da nije bilo moguće karticu vozača tijekom tog razdoblja predočiti ili koristiti.



U slučaju gubitka kartice vozača, na kraju vožnje ispišite podatke o vremenskim grupama (simbolima) koje je digitalni tahograf zabilježio, na ispisu navedite svoje osobne podatke (ime i broj svoje vozačke dozvole ili ime i broj svoje kartice vozača) i potpišite se.

U slučaju gubitka kartice vozača morate nadležnom tijelu države članice u kojoj imate uobičajeno boravište u roku od sedam kalendarskih dana postaviti zahtjev za izdavanje zamjenske kartice.

#### **8. Što se pohranjuje na kartici vozača?**

Kartica vozača pohranjuje podatke o najmanje 28 dana vremena vožnje i odmora. Nakon tog razdoblja najstariji podaci se brišu i preko njih se bilježe novi podaci. Osim toga, pohranjuju se sljedeći podaci:

- oznaka države koja je izdala karticu
- vrijeme važenja (od - do) i datum izdavanja
- ime, datum rođenja i broj vozačke dozvole
- podaci koji se odnose na vozilo

#### **9. Koliko se podataka pohranjuje na karticu vozača?**

Na kartici vozača pohranjuju se aktivnosti za najmanje 28 radnih dana. Po danu je moguće pohraniti 92 aktivnosti. Ako je radna memorija puna, novi se podaci bilježe tako da se snimaju preko najstarijih podataka. Osim aktivnosti bilježe se i smetnje te događaji koji se pojave tijekom vožnje, primjerice kršenja ograničenja brzine kretanja ili manipulacije. Kada se podaci preuzimaju kod prijevoznika, oni se s kartice vozača samo preslikavaju, ali se ne brišu.

- rada, datum, registarska oznaka vozila, stanje kilometara)
- vremena vožnje i vremena odmora uključujući prekide i je li vozač vozio sam ili u dvočlanoj posadi
- događaji, nepravilnosti (kvarovi) i kontrolni postupci

#### **10. Mogu li vidjeti koji podaci postoje na mojoj kartici vozača i mogu li provjeriti svoje vrijeme rada?**

Podaci se mogu očitati preko samog digitalnog tahografa ili uz računalnu podršku (vidi upute za rukovanje).

#### **11. Što moram učiniti s karticom vozača ako prestanem raditi kao vozač?**

Svoju karticu vozača možete zadržati.

#### **12. Je li činjenica da je vozač radnik na leasing bitna?**

Za vas kao vozača nije. U tom slučaju vrijede iste odredbe kao i za svakog drugog vozača.

#### **13. Tko je odgovoran za karticu vozača?**

Kartica vozača izdana je na Vaše ime i Vi ste odgovorni za njezino propisno korištenje. Kartica vozača ne smije se nigdje ostaviti, te ni pod kojim okolnostima nekome posuditi ili ostaviti u vozilu koje nije pod nadzorom. Koristi li se neki drugi vozač s vašom karticom, to predstavlja prekršaj.



**14. Gdje moram umetnuti karticu kada vozi dvočlana posada?**

Postoje dva utora za kartice na prednjoj strani digitalnog tahografa, za vozača 1 i vozača 2 (vidi upute za rukovanje).

**15. Koliko dugo moram sa sobom nositi i čuvati dokaze?**

Vozač je obvezan svoju karticu vozača uvijek nositi sa sobom kada upravlja vozilom koje podliježu Uredbi (EZ) br. 561/2006. Tahografske listiće i ručne zapise kao i potvrde o aktivnostima vozača mora sa sobom nositi 28 dana. To vrijedi i za kartice vozače čija je valjanost istekla. Tahografski listići, zapisi i potvrde nakon toga moraju se čuvati još godinu dana.

**16. Smije li se vozilo s digitalnim tahografom voziti bez kartice vozača?**

Vozač koji ne posjeduje karticu vozača ne smije voziti vozilo opremljeno digitalnim tahografom. Ako vozač posjeduje karticu vozača, ali mu je ona nestala uslijed gubitka ili krađe ili je pak neispravna, bez kartice vozača smije voziti najviše 15 dana. Vozač u tom slučaju svoje aktivnosti mora dokazati s pomoću ispisa iz tahografa.



## VI. KARTICE PRIJEVOZNIKA

### **1. Zašto mi je potrebna kartica prijevoznika?**

Svaki prijevoznik koji koristi vozila s digitalnim tahografom treba najmanje jednu karticu prijevoznika. Postoji mogućnost dobiti više kartica prijevoznika, primjerice ako prijevoznik ima više ispostava. Moguće je dobiti do 62 kartice po prijevozniku. Prije nego što se neko vozilo počne koristiti za određenog prijevoznika, mora se umetnuti kartica tog prijevoznika. Time se prijevoznik prijavljuje u digitalni tahograf. Vozači koji nakon prvog umetanja kartice prijevoznika u digitalni tahograf umeću svoju karticu vozača, automatski se svrstavaju tom prijevozniku. Podatke ne može očitati ili preuzeti neki drugi prijevoznik. Preuzimanje podataka moguće je samo s prijavljenom karticom prijevoznika. Ako se vozilo više ne koristi, prijevoznik se iz digitalnog tahografa odjavljuje s pomoću kartice prijevoznika te se potom može prijaviti drugi prijevoznik. Čak i puko umetanje kartice nekog drugog prijevoznika blokira podatke. Podaci su u radnoj memoriji zaštićeni prijavom i odjavom. Propusti li prijevoznik prijavu u digitalni tahograf, ne može više naknadno preuzeti podatke svojih vlastitih vozača koji su u međuvremenu pohranjeni.

### **2. Kada moram preuzeti podatke iz tahografa?**

Podaci se iz radne memorije moraju preuzeti najkasnije svakih 90 dana i čuvati najmanje godinu dana. Podaci iz kartice vozača moraju se preuzeti najkasnije 28 od dana prvog bilježenja. Podaci se moraju čuvati na dva fizički odvojena nosača za pohranu podataka.

### **3. Koliko dugo sam kao prijevoznik dužan čuvati podatke o vremenima vožnje i odmora mojih vozača?**

Tahografske listiće morate čuvati godinu dana. Podaci koji su preslikani s kartica vozača i radnih memorija uređaja moraju se od trenutka preslikavanja pohranjivati godinu dana.

### **4. Kako pohranjujem podatke o vozaču?**

Podaci se preuzimaju s pomoću odgovarajućeg hardvera i softvera te se pohranjuju u nepromijenjenom obliku. Za sve digitalne podatke mora se izraditi sigurnosna preslika.

### **5. Kako ću analizirati aktivnosti vozača?**

Aktivnosti vozača mogu se analizirati s pomoću računalno podržanih analitičkih sustava (softveri za obradu podataka).

### **6. Što moram učiniti ako kartica prijevoznika više ne funkcionira?**

Morate zamijeniti oštećenu karticu novom.

### **7. Mogu li umjesto kartice prijevoznika koristiti moju karticu radionice?**

Ne. Kartica prijevoznika i kartica radionice imaju različite funkcije.





**8. Koji su podaci vidljivi i pohranjeni na kartici prijevoznika?**

- oznaka kartice (broj kartice, država članica koja je izdala karticu, ime tijela koje je izdalo karticu, datum izdavanja, važi od/do)
- oznaka vlasnika kartice (ime prijevoznika, adresa prijevoznika)
- prijevozničke aktivnosti (datum/sat aktivnosti, vrsta aktivnosti, preuzeto razdoblje, registarska oznaka vozila i tijelo koje je izdalo registarsku oznaku vozila, broj kartice i država članica koja je izdala karticu).

**9. Koliko podataka se evidentira na prijevozničkoj kartici?**

Kartica pohranjuje najmanje 230 zapisa.

**10. Kako mogu vidjeti koji su podaci pohranjeni na kartici prijevoznika?**

Podaci se mogu očitati preko samog digitalnog tahografa ili uz računalnu podršku (vidi upute za rukovanje).

**11. Prijevoznička tvrtka ima više vozila i mijenja jedno vozilo za vozilo koje je opremljeno s novim digitalnim tahograфом. Moraju li onda svi vozači tog prijevoznika imati karticu vozača?**

Karticu vozača moraju imati samo vozači koji voze novo vozilo.



## VII. KARTICE RADIONICE

### **1. Kako mogu vidjeti koji podaci postoje na kartici radionice?**

Podaci se mogu očitati preko samog digitalnog tahografa ili uz računalnu podršku (vidi upute za rukovanje).

### **2. Što se pohranjuje na kartici radionice?**

Na kartici radionice vidljivi su sljedeći podaci:

- ime radionice
- adresa radionice
- prezime/ime vlasnika kartice
- vrijeme važenja

Osim toga, na kartici radionice pohranjeni su sljedeći podaci:

- sigurnosni elementi
- oznaka kartice (broj kartice, država članica koja je izdala karticu, naziv tijela koje je izdalo karticu, datum izdavanja, važi od/do)
- oznaka vlasnika kartice (naziv radionice, adresa radionice, prezime vlasnika, ime(na) vlasnika)
- podaci o voženom vozilu
- podaci o aktivnosti vozača
- podaci o početku / kraju radnog dana
- podaci o događajima i smetnjama
- podaci o kontrolnim postupcima
- podaci o kalibriranju tahografa i podaci o podešavanju vremena

### **3. Što se događa ako kartica radionice više ne funkcionira?**

Ako više ne funkcionira, kartica radionice se vraća nadležnom tijelu koje izdaje kartice te je potrebno zatražiti zamjensku karticu koja vam se izdaje u roku od pet radnih dana od dana primitka zahtjeva.

### **4. Mora li radionica čuvati podatke o vozaču ili prijevozniku?**

Da. Podaci se pohranjuju 3 godine i predaju se dotičnom prijevozniku. Ne mogu li se podaci više preuzeti, radionica izdaje odgovarajuću potvrdu.